

ЗАПОЗНАЈТЕ ГИ РОМИТЕ ВО ОТСУСТВО НА ПРЕДРАСУДИ И СТЕРЕОТИПИ

8 АПРИЛ, ИНТЕРНАЦИОНАЛЕН ДЕН НА РОМИТЕ

На Првиот Ромски Конгрес одржан во Лондон во 1971 биле усвоени:

- Интернационален Ромски симбол - Тркалото со 16 *чакри* кои претставуваат линк до индиските корени на Ромите и означуваат движење и оригинална Креација
- Ромско знаме - зелено-плаво знаме со црвено тркало во центарот, како и мотото “*Напред Роми*“
- Ромска химна - песната *Целем, Целем*

**8 АПРИЛ Е ПРОГЛАСЕН ЗА ИНТЕРНАЦИОНАЛЕН ДЕН НА РОМИТЕ
НА КОЈ СЕ ПРОМОВИРА ПОЗИЦИЈАТА, КУЛТУРНАТА,
ИСТОРИСКАТА И ТРАДИЦИОНАЛНАТА ВРЕДНОСТ НА РОМСКАТА
ПОПУЛАЦИЈА ШИРУМ СВЕТОТ.**

НАШЕТО ЗАПОЗНАВАЊЕ ЌЕ ГИ НАМАЛИ ПРЕДРАСУДИТЕ И СТЕРЕОТИПИТЕ

Статистика

Број на Роми	Попис 2002	Граѓански истражувања
Светот		10-12 милиони
Македонија	54.879	120-150.000
Прилеп	4.483	10-12.000

Потекло

Ромите се посебно етничко малцинство со потекло од Индија и се сметаат за мирољубив народ кој не предизвикувал војни, но мигрирал од Индија поради војните. Во 13 век Ромите се појавуваат на Балканот и работат како слуги, ковачи, бунарџии, кожари, кројачи, златари, чувари, курири, месари, но и работи кои во 16 век не биле очекувани за Ромите, како калуѓери, оператори, правници, јаничари и спахии.

Јазик и поделба

Нема универзално напишан ромски јазик кој се користи од сите Роми:

- Коренот на јазикот е *Панџаби* или *Хинди*,
- Стандардизиран дијалект е креиран од страна на Лингвистичка Комисија на Интернационална Ромска Унија,
- Има четири главни ромски „племиња“ или ромски нации: Калдераш, Макаваја, Ловари и Чулари.

Општествен статус

Многу Роми не го признаваат нивното етничко потекло за да избегнат етничка, образовна и секономска дискриминација:

- Ромите се етничка група која живее на економското дно од европските општества
- Нивната работа секогаш била слабо платена и нестабилна
- Нивниот традиционален, независен и номадски живот ги стави на маргините на економските и политичките системи без разлика на тоа дали е системот феудален, капиталистички или социјалистички
- Дури и за време на социјалистичкиот период во Македонија кога трудот беше заштитен знак на идеологијата, многу Роми останаа невработени, а мнозинството продолжи да живее под просечниот животен стандард.

Култура

Ромската култура е различна и нема една универзална култура, но има атрибути заеднички за сите Роми:

- Лојалност кон семејството
- Верба во *Девел* (Господ) и *Бенг* (Гавол)
- Верба во судбина
- Стандарди и норми во зависност од групата
- Прилагодливост на промеливи услови на живеење
- Ромите преку живеење во различни земји ги менуваат своите културни вредности и верувања.

Центар за зајакнување на млади Роми

Повикува на

1. **ИНТЕГРАЦИЈА** - прифаќање (вклучување) на Ромите од страна на не-Ромите (општеството)
2. **ИСКЛУЧУВАЊЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА** – еднаков третман и пристап за Ромите при користење на институционални или приватни услуги и остварување на човекови права
3. **МЕЃУСЕБНА ИНТЕРАКЦИЈА** – секојдневна социјализација и комуникација со Ромите за подобро запознавање

Бидејќи

РОМИТЕ СЕ ДЕЛ ОД ОПШТЕСТВОТО, А ПОТРЕБИТЕ И ПРОБЛЕМИТЕ НА РОМИТЕ СЕ ОПШТЕСТВЕНИ, ОДНОСНО СОЦИЈАЛНИ, КОН ЧИЕ РЕШАВАЊЕ ТРЕБА ЗАЕДНИЧКИ ДА СЕ ПРИСТАПИ.

Поддржано од невладината организација РОМА С.О.С, Прилеп

ул Дабничка бр.31, 7500 Прилеп
тел/фах + 389 48 429 328
mladiromiprilep@yahoo.com